

החלטה לפי סעיף 14 לחוק ההגבלים העסקיים, התשמ"ח-1988,

בדבר מתן פטור בתנאים מאישור הסדר כובל בין התאחדות ענף הקולנוע בישראל ובתי הקולנוע החברים בה.¹

1. פתח דבר

ביום 9 בספטמבר 2013 הוגשה בפניי בקשה למתן פטור לפי סעיף 14 לחוק ההגבלים העסקיים, התשמ"ח-1988 (להלן: "החוק"), להסדר שעניינו יוזמה מצד התאחדות ענף הקולנוע בישראל (להלן: "ההתאחדות") לקיים אירוע בשם "יום הקולנוע".

לאחר שבחנתי את ההסדר הנזכר, כמו גם את השפעתו האפשרית על התחרות בשווקים הרלוונטיים, ולאחר שנועצתי בוועדה לפטורים ולמיזוגים, שוכנעתי כי הכבילות שבהסדר אינן פוגעות פגיעה של ממש בתחרות בשווקים המושפעים מן ההסדר; כי עיקרו של ההסדר אינו בהפחתת התחרות או במניעתה; וכי אין בו כבילות שאינן נחוצות למימוש עיקרו. מטעמים אלו מצאתי כי ההסדר ראוי לפטור לפי סעיף 14 לחוק, כפי שיפורט להלן.

2. ההסדר והצדדים לו

ההתאחדות הינה איגוד עסקי המאגד תחתיו בתי קולנוע הפועלים ברחבי המדינה. ההתאחדות אמונה על קידום האינטרסים של המתחרים בענף הקולנוע, בעלי אולמות קולנוע ומפיצי סרטי קולנוע.

על פי המידע שהוצג בפניי על ידי ההתאחדות, יזמה ההתאחדות, בשיתוף בתי הקולנוע החברים בה, קיומו של "יום קולנוע", במסגרתו יוצעו לציבור למשך יום אחד כרטיסי קולנוע במחירים מוזלים אשר נקבעו מראש על ידי ההתאחדות. מטרתו של המיזם לעודד את הציבור לבקר בבתי הקולנוע, לאפשר לאוכלוסיות שידן אינה משגת להנות מן החוויה הקולנועית ולתרום לשיפור תדמיתם של בתי הקולנוע.

¹ הצדדים להסדר הינם התאחדות ענף הקולנוע בישראל ובתי הקולנוע החברים בה כמפורט להלן: רב חן תל אביב (גת ודיזינגוף), ירושלים, רחובות, פתח תקוה, הרצליה, קרית אונו, גבעתיים, ומודיעין; יס פלנט חיפה, רמת גן וראשון לציון; גלובוס ירושלים, כפר סבא, אשקלון ועפולה; גלובוס מקס נהריה, נתניה, אשדוד, קרית ביאליק, מודיעין ובאר שבע; לב תל אביב (דיזינגוף ומנדרין), רמת גן, ירושלים, הרצליה, אבן יהודה, עומר ושוהם; קולנוע מוזיאון תל אביב; סינמה סיטי ראשון לציון ורמת השרון; קולנוע פארק וקולנוע רענן ברעננה; תיאטרון אילת; בית גבריאל; חן רחובות; סינמטק תל אביב וסינמטק דימונה.

הסדר בין ההתאחדות לחבריה, במסגרתו מסכימים הצדדים על המחיר בו יוצעו כרטיסי קולנוע לציבור, מהווה הסדר כובל, שכן נקיטת פעולה מתואמת על ידי מתחרים שעניינה גביית מחיר אחיד מלקוחותיהם היא הסדר שיש בו כדי להפחית את התחרות ביניהם על המחיר, והדבר אף בא בגדרה של החזקה החלוטה הקבועה בסעיף 2(ב)(1) לחוק. בנוסף, יש ביזימתו והפקתו של אירוע מן הסוג שבפניי משום שיתוף פעולה בין מתחרים אשר עשוי ליצור תנאים המקלים על פגיעה בתחרות. בשל חשש זה רואה הדין מיזמים משותפים בין מתחרים כהסדרים כובלים.²

3. השפעת ההסדר על התחרות

איגודים עסקיים כגון ההתאחדות משרתים מטרות לגיטימיות בחיי המסחר והכלכלה. מקובל לראות את תכליתם העיקרית בקידום הענף שבו פועלים חברי האיגוד. לשם כך, איגודים עסקיים נוהגים לייצג אינטרסים של חבריהם בפני רשויות השלטון או בפני הציבור הרחב. יחד עם זאת, פעילותם של איגודים עסקיים עשויה לעורר חששות תחרותיים של ממש. איגוד עסקי מהווה מסגרת לישיבה משותפת ולפעילות משותפת של מתחרים, ומשכך מתקיים החשש, כי האיגוד העסקי ישמש מסווה לפעילות מתואמת או אמצעי המקל על פעילות כזו.³

בעבר ציין הממונה בנוגע לבקשה דומה מטעם ההתאחדות,⁴ כי ככלל, התכנסותם של מתחרים תחת כנפיו של איגוד עסקי, לדיון בדרכי שיתוף פעולה שעניינן קביעת מחיר אחד למוצריהם אסורה ופסולה ולא יינתן לה היתר. יתר על כן, על ההתאחדות, כאיגוד עסקי, לוודא כי היא אינה משמשת פלטפורמה לתיאום כלשהו בין חבריה, אלא אם נתבקש וניתן לכך אישור מערך הפיקוח על הגבלים עסקיים.

יחד עם זאת, בנסיבות הענין, ובדומה לקביעתו של הממונה בבקשה ההתאחדות הקודמת שנוכרה לעיל, בחינת מאפייני ההסדר שבפניי מעלה כי ההסדר אינו מעורר חשש ממשי לפגיעה בתחרות בשוק, בכפוף לתנאים שיפורטו להלן. מדובר באירוע נקודתי חולף הנמשך על פני יום אחד בלבד, אשר האפשרות כי יישא השפעה מתמשכת על התחרות בתחום נמוכה. בנוסף, יש בהסדר כדי לתרום לחשיפת ענף הקולנוע לקהלים חדשים וכפועל יוצא מכך לתרום לתחרות בתחום.

התנאי הראשון אותו מצאתי לקבוע לתחולתו של פטור זה, עניינו במניעת חסימת דרכם של בתי קולנוע אשר אינם חברים בהתאחדות מליטול חלק ב"יום הקולנוע" בדרך של הצעת כרטיסי קולנוע במחירים דומים או בכל דרך אחרת. התנאי השני לפטור זה, עניינו הבטחת חופש הפעולה של בתי הקולנוע החברים בהתאחדות להציע ללקוחותיהם כרטיסי קולנוע במחיר נמוך מזה

² ראו למשל: החלטה לפי סעיף 14 לחוק בדבר מתן פטור מאישור הסדר כובל להסדר שהצדדים לו הם מקור ראשון המאוחד (הצופה) בע"מ וגלובס פבלישר עתונות (1983) בע"מ, הגבלים עסקיים 500320 (2013) והאסמכתאות שם.

³ ראו גם: החלטה לפי סעיף 14 לחוק ההגבלים העסקיים, התשמ"ח-1988 בדבר מתן פטור בתנאים מאישור הסדר כובל להסדר להקמת תאגיד ייעודי למתן שירותים בתחום בריאות השן על ידי ההסתדרות לרפואת שיניים בישראל (ע.ר.), הגבלים עסקיים 500452 (2013).

⁴ החלטה לפי סעיף 14 לחוק ההגבלים העסקיים, התשמ"ח-1988, בדבר מתן פטור מאישור הסדר כובל להסדר בין בעלי בתי הקולנוע החברים בהתאחדות ענף הקולנוע בישראל, הגבלים עסקיים 3017214 (2003).

שנקבע על ידי ההתאחדות. יש בתנאים אלו כדי לעודד את התחרות בענף הקולנוע ולמנוע פגיעה אפשרית במתחרים בענף שאינם חברים בהתאחדות.

בנסיבות אלו, מצאתי כי בכפוף לתנאים שלהלן ההסדר מושא החלטה זו אינו מגביל את התחרות בחלק ניכר של השוק המושפע מן ההסדר ואני סבור כי עיקרו אינו בהפחתת התחרות או במניעתה וכי אין בו משום כבילה שאינה נחוצה למימושו של ההסדר, והכל בכפוף לתנאי שיפורט להלן.

4. סוף דבר

לאחר שנועצתי בועדה לפטורים ומיזוגים, ראיתי לנכון להשתמש בסמכות הנתונה לי בסעיף 14 לחוק ולהעניק את הפטור המבוקש, בכפוף לתנאים הבאים הבא:

1. הגדרות:

"ההתאחדות" – התאחדות ענף הקולנוע בישראל.

"יום הקולנוע" – היום אותו תקבע ההתאחדות כיום שבו בתי הקולנוע החברים בה יציעו כרטיסי קולנוע מוזלים, כמפורט בבקשת ההתאחדות מיום 8.9.2013.

2. ההתאחדות והחברים בה יאפשרו לכל בית קולנוע המעוניין בכך, גם אם אינו חבר בהתאחדות, ליטול חלק ביום הקולנוע באופן זהה לבתי הקולנוע החברים בהתאחדות.

3. ההתאחדות לא תמנע או תגביל בדרך אחרת בית קולנוע החבר בה מלגבות עבור כרטיסי קולנוע הנמכרים ביום הקולנוע מחיר נמוך מזה שקבעה ההתאחדות.

4. כל פרסומי ההתאחדות לחברים בה בקשר עם יום הקולנוע ינוסחו כך שיובהר כי בתי הקולנוע החברים בה רשאים לגבות מחיר נמוך מזה שנקבע על ידי ההתאחדות.

בהתאם לסעיף 15(א) לחוק נתונה החלטתי זו לערר בפני אב בית הדין להגבלים עסקיים על ידי איגוד עסקי, ארגון צרכנים או כל אדם העלול להיפגע מההסדר הכולל עליו ניתן הפטור.

פרופ' דיווה גילה

הממונה על הגבלים עסקיים

ירושלים, כ"ו תשרי, תשע"ד

30 ספטמבר, 2013